

KOKOZA

Vyrobte si domácí vermikompostér

Jak začít doma vermikompostovat,
aniž byste museli ždímat vaši peněženku
nebo lovit žížaly venku

Proč byste se i vy měli pustit do vermikompostování?

Biodpad, tedy organické zbytky nejčastěji z kuchyně, tvoří až 60 % obsahu běžných popelnic na smíšený odpad. Organické zbytky ale můžete jednoduše přeměnit na přírodní hnojivo a díky němu pěstovat vlastní bylinky a zeleninu nebo jím obdarovat přátele či stromy a keře v našem okolí. Takže místo toho, aby biodpad zabíral prostor v popelnicích a pomáhal skládkám rozrůstat se, je možné ho šetrně zužitkovat.

Pokud začnete vermikompostovat:

- výrazně snížíte množství odpadu, který vzniká u vás doma, takže budete méně často vynášet odpadkový koš,
- získáte skvělé přírodní hnojivo, které jen tak neokoupíte a navíc se společně s ostatními budete podílet na snižování množství biodpadu na skládkách a ve spalovnách, kde se zbavujeme tak užitečného materiálu, jako je surovina pro výrobu kompostu.

Vermikompostovat může opravdu každý

Abyste mohli začít kompostovat doma, nemusíte si hned pořizovat nový vermikompostér.

Zvládnete si ho totiž vyrobit sami doma (a pokud si doma netroufnete, můžete se stavít na našem workshopu).

Do začátku potřebujete tyto tři ingredience:

- *vermikompostér*: v této brožuře najdete postup, jak si vermikompostér krok za krokem vyrobit,
- *žížaly*: poradíme vám, kde je sehnat i čím je krmit a nakonec
- nadšení a informace: nadchneme vás a nasměrujeme vaše první kroky tak, abyste časem sklídili nejen zasloužené ovoce, ale hlavně vermikompost nebo žížalí čaj (nebojte, za chvíli se dozvíte, že tento čaj si dopřávají jen rostliny).

Vyrobte si vlastní vermikompostér krok za krokem

Vermikompostér slouží k vermikompostování. Co to je?

Vermikompostování je kompostování s pomocí žížal. Běžné kompostování je určené spíše pro ty, co mají zahradu, ale díky vermikompostování můžete zpracovávat biodpad i doma. Ze zbytků z kuchyně, např. slupek od brambor nebo od banánu, ze skořápek od vajec i kávové sedliny, se díky poctivé práci žížal za čas stane vermikompost (pevné přírodní hnojivo) a také žížalí čaj (podobně prospěšné hnojivo, které je tekuté). To všechno se odehrává uvnitř soustavy nádob, tedy přímo ve vermikompostéru.

Co budete k výrobě potřebovat?

Na výrobu vermikompostéru nepotřebujete nic speciálního. Většinu z materiálu vám daruje např. kamarád, který provozuje restauraci, nářadí si můžete půjčit a to ostatní už doma určitě máte. A pokud ne, nebudete muset investovat víc než pár korun.

Připravte si tedy:

- tři stejné dobře umyté plastové kbelíky o objemu 15 až 20 litrů (např. kbelíky od barvy či potravinářských produktů) s víky. Zkuste se zeptat třeba v nejbližší restauraci nebo u malíře pokojů, osvědčily se nám také kyblíky z nejmenovaného hobbymarketu B S (aby to nebyla reklama zahrajte si třeba šibenici).
- netkanou geotextílii na zakrytí hrdla jednoho z kbelíků. Koupíte ji za pár korun v květinářství nebo v některém hobbymarketu.
- vrtačku a vrtáky o průměru 3,2 a 4 mm. Pokud vrtačku nemáte, zkuste oběhnout sousedy.
- nýtovačku a hliníkové trhací nýty (stačí 16 kusů nýtů o průměru 3 mm). Pokud ji doma nemáte, pohlédněte se v některé z půjčoven nářadí.
- polymerové lepidlo, kterého nebudete potřebovat hodně, a případně pistol na vytlačení lepidla z tuby.
- ostrý nůž s krátkou čepelí (řezák),
- nůžky na ustřížení geotextílie, a lihovou fixu.

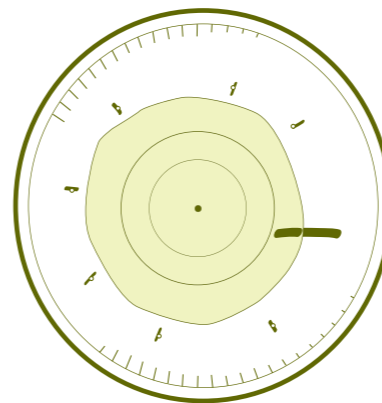
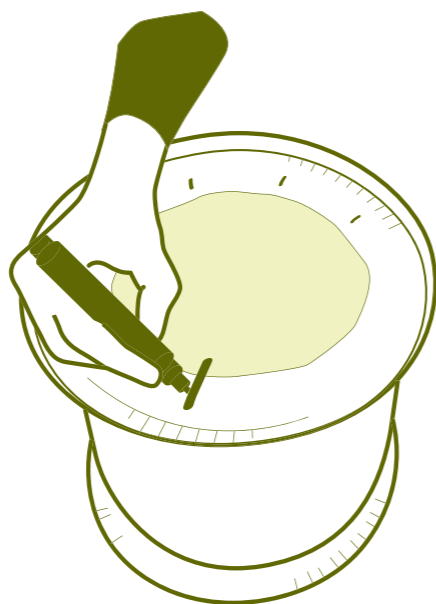
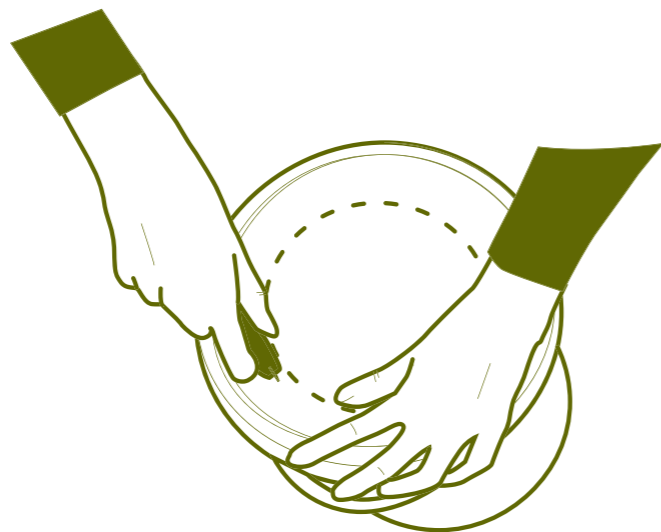
Postup výroby

1 Připravte si dva kbelíky s víky. Ten třetí zatím nechte stranou, řada na něj dojde později.

2 Na obě víka nakreslete fixou linii, která kopíruje tvar víka (ať už je to kruh, elipsa nebo třeba švestka). Linie by měla být asi 5 cm od vnějšího kraje.

3 Podél této linie vyřízněte tvar, který jste si nakreslili (tím odstraníte vnitřek víka).

4 Vezměte první z kbelíků a postavte ho na zem dnem vzhůru. Na dno přiložte víko také „dnem vzhůru“. Přes víko a kbelík si udělejte jednu pomocnou vodící čáru (to abyste později poznali, jak bylo víko na kbelíku nasazené).

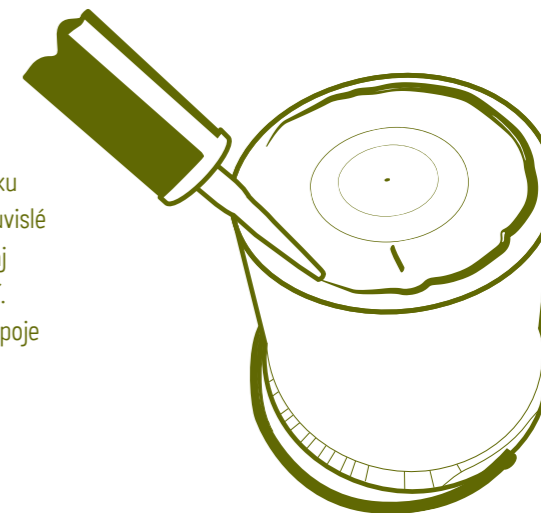

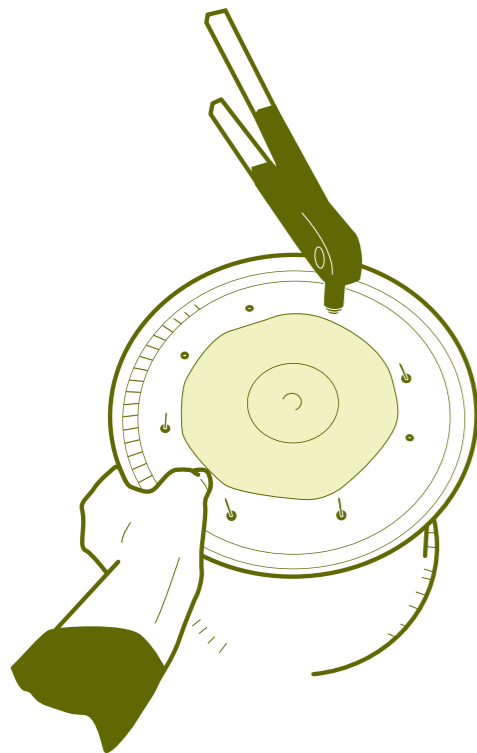
5 Přes okraj víka a dno kbelíku vyvrtejte 8 děr. Při vrtání používejte slabší vrták o průměru 3,2 mm. První díru začněte vrtat na dvanácti hodinách, tu druhou na šesté hodině, poté pokračujte na třetí hodině, deváté... Zkrátka postupujte tak, že nebudete vrtat díry jdoucí po sobě v kruhu, ale nejdříve ty naproti sobě. Zajistěte si tak, že budou rozmístěny pravidelně. Při vrtání si dávejte pozor, aby se vám víko vůči kbelíku během vrtání nehýbalo. Díry ve víku i na dně kbelíku musí sedět, jinak se při nýtování zbytečně potrápíte.

6 Když máte provrtáno, sundejte víko z kbelíku a vezměte do ruky lepidlo. To naneste v souvislé vrstvě po celém okraji kbelíku tam, kde okraj vyříznutého víka a kbelíku na sebe nasedají. Lepidlo slouží k utěsnění a také zpevníme spoje mezi kbelíkem a víkem.

7 Po nanesení lepidla nasadte vyříznuté víko zpět na kbelík a ujistěte se, že ho tam máte nasazené stejně jako před tím, když jste vrtali (pomocná čára vám s tím pomůže).

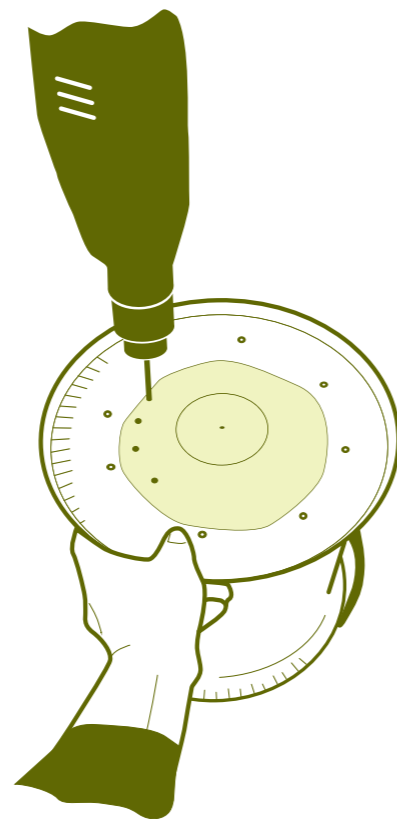

- 8** Nyní sáhněte po nýtech a nasadte je do děr, které jste si vyvrtali skrze kbelík a víko (nůty nasadte kratší a zaoblenější částí dolů). Víko s kbelíkem k sobě přinýtujte (nýtovačku nasadíte na tyčku a pořádně zmáčkněte).
- 9** Stejný postup opakuje i u druhého víka a kbelíku.

10 A teď přichází na řadu vrtání. Vezměte do ruky vrtačku s vrtákem o průměru 4 mm. Sáhněte po jednom z kbelíků, ke kterému máme přinýtované víko, otočte si ho klasicky dnem vzhůru a celou plochu dna rovnoměrně vyzdobte dírami. Ty jsou tam proto, aby jimi mohla odtékat přebytečná voda a prolézat žížaly.

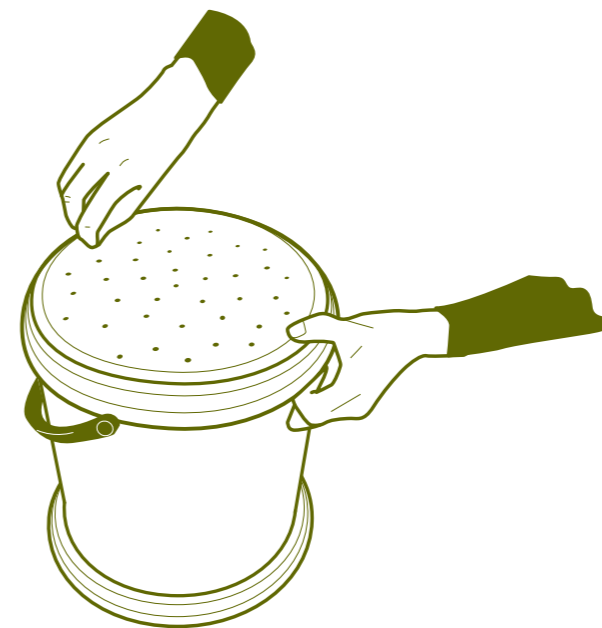
11 To samé udělejte i s druhým kbelíkem.

- 12** Poté si vezměte třetí kbelík, který byl zatím stranou. Víko nasadte na kbelík a stejně jako v případě kbelíků jej provrtejte, opět vrtákem o průměru 4 mm. Toto víko bude na vršku vermikompostéru a zajistí, že se do něj dostane vzduch. Díry můžete rozprostřít, stejně jako u prvních dvou kbelíků rovnoměrně po celé ploše víka anebo popusťte uzdu fantazii a vyvrtejte na kbelík svůj monogram, název vašeho žížalince, hvězdnou oblohu či momentku z žížalí párty.

- 13** S třetím kbelíkem nic provádět nebudete, nechte ho tak jak je. Bude totiž sloužit jako sběrná nádoba umístěná vespodu sestavy, ve které se bude shromažďovat žížalí čaj.

14 Na závěr vašeho tvoření si ustříhnete geotextílii, kterou překryjete hrdlo horní nádoby. Geotextílii používáme proto, aby nám do vermikompostéru nic samovolně nevlétalo a stejně tak i nevlétalo. Časem se geotextílie opotřebuje, a tak pokud ji máte víc, schovejte si ji na později.

15 A hurá sestavovat! Do spodu vermikompostéru patří třetí kbelík, kterého jsme se zatím nedotkli. Na něj nasadte kbelík s přínýtovaným víkem a pořádně zacvakněte. Na tento kbelík nasadte druhý kbelík s přínýtovaným víkem a opět zacvakněte. Na hrdlo horního kbelíku položte geotextílii a přiklopte ji proděravěným víkem a zacvakněte. Takto máte sestavený vermikompostér v celé své parádě. Po většinu času ale budete kompostovat jen s pomocí dvou nádob. Všechny tři nádoby využijete ve fázi stěhování žížal. Nyní si tedy připravte jen kbelík s plným dnem a na něm nasazený kbelík s přínýtovaným víkem, geotextílii a víko na přikrytí. Ten zbývající kbelík si zatím schovejte.

16 Dobrovolné, ale zábavné: Vermikompostér si můžete zkrášlit tím, že jej pomalujete barvami na polyetylen, vyrobíte mu skvěle padnoucí úbor anebo ho můžeme ubytovat do dřevěné dostatečně vzdušné skříňky.

Sežeňte si ty správné žížaly a pěkně se o ně starejte. Vrábí vám to!

Na vermikompostování se nepoužívají běžné české žížaly, ale kalifornské (latinsky se jim říká Eisenia Andrei). Nejsou to žádní opálení flákači, ale pěkní pracanti, kteří byli pro kompostování vyšlechtěni. České žížaly to samozřejmě zvládají také, jen jim to trochu déle trvá (a tak se na ně když tak nezlobte). Ty kalifornské nejenom rychleji kompostují, ale také se rychleji množí - už nikdy je nebudete chtít propustit. A ani byste neměli, protože nejsou ve zdejší přírodě původním druhem a mohli by tu nasekat pěknou paseku.

Do začátku vermikompostování budete potřebovat tzv. násadu žížal. Tu můžete ulovit několika způsoby. Třeba ji získat od někoho, kdo už s pomocí žížal kompostuje. Mnoho takových lidí se sdružuje na stránkách www.chcemevaseslupky.cz. Budeme moc rádi, když se i vy do naší mapy zaregistrujete a až se vám ty vaše žížalky namnoží, třeba pomůžete někomu dalšímu. Další možností je oslovit přímo nějakého chovatele nebo prodejce. Pořád tápete, napište nám a my vás nasměrujeme, čekáme na mailu info@kokoza.cz.

Na čem si pochutnají žížaly i vermikompostér?

Co žížaly uvítají?

Žížaly krmíme odpadem, který je rostlinného původu. Velké kusy je dobré nakrájet na menší kousky, aby si s nimi žížaly rychleji poradily. Ideální potravou jsou:

- Odkrojky a zbytky ovoce a zeleniny, například bramborové slupky, ohryzky z jablka nebo zelené natě
- Čajové sáčky a lístky
- Vychladlá kávová a melťová sedlina
- Rozdrcené skořápky od vajíček
- Papírové ubrousky, ruličky od toaletního papíru, karton
- Zbytky vařených bezmasých jídel
- Zbytky pokojových a venkovních rostlin
- Zeminu a použité pěstební substráty v menší míře
- Pečivo a pekárenské výrobky ve velmi omezené míře vzhledem k objemu vermikompostéru

Množství odpadu, které zvládnou žížaly zpracovat, se odvíjí od jejich počtu. Půl kila žížal zkonsumuje za den okolo 250 gramů potravy. To odpovídá přibližně množství, které za den vyprodukuje čtyřčlenná rodina.

A co do vermikompostéru nepatří?

- Živočišné produkty (maso a masné a mléčné výrobky)
- Nerozložitelný materiál (plastové pyramidové čajové sáčky apod.)
- Velké množství citrusů, pečiva a chuťově výrazné potraviny jako např. zázvor

Jak začít vermikompostovat?

Máte vermikompostér a máte i žížaly. Můžete v podstatě začít. Abychom vám vaši první kompostovací sezonu ulehčili, sepsali jsme pro vás ještě postup, jak kompostér založit, jak se o něj starat a udržovat ho, než se, jak se říká, „zajede“.

- 1 Do kompostovací nádoby (tedy druhý kbelík odspoda) umístíte podestýlku tvořenou nadrobno natrhaným navlhčeným papírem (doporučujeme papírové obaly od vajíček, ruličky od toaletního papíru nebo nepotíštěný karton).
- 2 Doprstřed podestýlky umístíte násadu žížal.
- 3 Celé dno nádoby posypte bioodpadem ve vrstvě 2 až 3 cm, můžeme přiklopit mulčem (to je v podstatě jakákoliv přírodní pokrývka půdy, v tomto případě může jít o sešlápnutý papírový obal od vajíček).
- 4 Žížaly krmte jednou či vícekrát do týdne, vždy doplňujte takové množství bioodpadu, aby vrstva čerstvého bioodpadu na celé ploše nádoby měla stále tloušťku 2 až 3 cm.
- 5 Důležité je žížaly nepřekrmovat. To, že jsou žížaly překrmené, poznáte tak, že bioodpad bude ve vermikompostéru plesnivět, to znamená, že ho žížaly nestíhají zpracovávat. Plesnivě kousky z vermikompostéru odstraňte. Zpočátku budete žížalám dávat menší množství potravy. Postupně můžete, podle vzrůstajícího počtu žížal, množství potravy zvyšovat.
- 6 Pravidelně (několikrát týdně) kontrolujte vlhkost. Podestýlka s bioodpadem nesmí vyschnout.
- 7 Žížalám nechávejte klid na rozmnožování a zpracovávání bioodpadu. Zhruba jednou týdně je dobré vermikompost velmi opatrně „prohrábnout“ a podívat se, jak se žížalám daří. Vermikompost se tím zároveň provzdušní.

- 8 Zhruba za 3 měsíce od založení se žížaly dostatečně namnoží a postupně vytvoří černou vrstvu vermikompostu a první žížalí čaj (tvorba žížalího čaje se dvíjí od vlhkosti v samotném vermikompostéru i prostředí, v jakém je vermikompostér umístěn). To je důkaz, že je vermikompostér „zajetý“.
- 9 Když je kompostovací nádoba zaplněná vermikompostem až po okraj, odejměte z hrdla nádoby geotextílii a víko, přidejte ještě takové množství bioodpadu, aby vytvořilo kopeček, a na něj přimáčkneme kbelík, který jste doposud měli daný stranou. V tom můžete zopakovat postup s podestýlkou a začnete do něj dávat čerstvý bioodpad. Až žížaly zpracují všechn bioodpad ve spodní nádobě, sami si do horního kbelíku přelezou. Hrdlo nové kompostovací nádoby opět přikryjte geotextílií a přiklopte děrovaným víkem.
- 10 Prostřední patro ponechte v sestavě vermikompostéru asi jeden měsíc. Za tu dobu se všechny žížaly přemístí do horního patra a materiál se za tu dobu plně přemění v kompost.
- 11 Nádobu plnou vermikompostu ze sestavy vyjměte a získaný vermikompost využijte. Udělejte radost svým rostlinkám, nebo ho darujte známým jako netradiční dárek.
- 12 Do sběrné nádoby postupně odtéká žížalí čaj. Pokud by do něj žížaly propadaly, dejte do spodního kbelíku malé množství natrhaného papíru a kokosového vlákna, aby se žížaly mohly dostat zpět. Žížalí čaj odebírejte dle potřeby. Lze jej skladovat v plastové či skleněné lahvi. Po úplném odebrání žížalího čaje doporučujeme sběrnou nádobu vyčistit.
- 13 Pokud budete měnit geotextílii, umístěte ji vždy na hrdlo nádoby, ve které probíhá kompostování.

Kam vermikompostér umístit

Vermikompostér se vejde do bytu do kuchyně, na balkón, do sklepa, na chodbu, do garáže, dílny, do třídy ve škole či do kanceláře. Podstatné je, aby tam nebylo příliš teplo, nebo naopak zima. Optimální teplota se pohybuje okolo 20 °C. V zimě tedy není možné nechat vermikompostér venku bez izolace, aby nepromrzl, a v létě ho vystavovat přímému slunci, aby nedocházelo k výparu vody a k přehřívání. Teplota by ve vermikompostéru neměla klesnout pod 5 °C a neměla by být vyšší než 25 °C. Žížalám také nesvědčí sucho nebo přílišná vlhkost. Všechno by mělo vyvážené. Správnou vlhkost je možné jednoduše zkontrolovat. Vezměte hrst kompostovaného materiálu a stiskněte ji co nejpevněji v dlaní. Jestliže se objeví pár kapek vody, vlhkost je přiměřená. Pokud je to víc než pár kapek, je kompost příliš vlhký a je třeba k němu přidat suchý natrhaný papír nebo lepenku. Pokud se kapky vody neobjeví vůbec, je materiál příliš suchý a je třeba k němu přidat vlhký natrhaný papír, proužky lepenky nebo navlhčený kartón od vajíček. Ideální umístění vermikompostéru je třeba vyzkoušet a postupně vychytat, jak na něj ve vašem domácím podnebí.

Jak používat vaše zasloužená hnojiva?

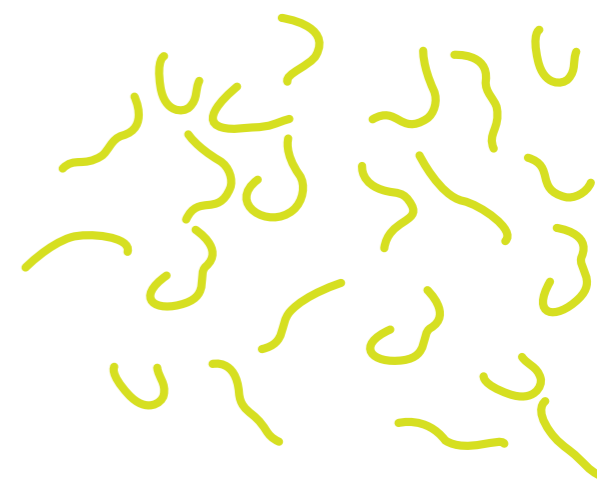
Vermikompost

Vermikompost obsahuje živiny a látky podporující růst a zdraví rostlin, příznivě působí také na vytváření kořenů.

Má černou barvu, v době kompostování vlhkou konzistenci a době zrání se postupně vysušuje. Z živin obsahuje především draslík a fosfor. Vermikompost získaný s pomocí žížal je považován za nejúčinnější organické hnojivo. Využít jej můžete při pěstování pokojových i venkovních rostlin. Stačí jej promísit s půdou či nasypat na povrch půdy např. u pokojových rostlin. Množství přizpůsobte objemu půdy v pěstební nádobě či záhonu.

Žížalí čaj

Žížalí čaj má hnědou až černou barvu obsahuje také stejné živiny jako pevný vermikompost (jen v menším množství). Žížalí čaj přidávejte do zálivky rostlin. Je dobré míchat ho s vodou alespoň v poměru 1:1. Neředěný žížalí čaj obsahuje velké množství živin, které by ve vysoké koncentraci mohly rostliny jak se říká spálit. Zředěný žížalí čaj lze použít jako vynikající tekuté hnojivo na pokojové rostliny i venkovní rostliny. Jeho velkou a oceňovanou výhodou je možnost aplikovat ho postřikovačem přímo na listy rostlin. Vermikompostem a žížalím čajem hnojte stejně často jako jinými hnojivy, tedy v době růstu a kvetení jednou za týden.

Odpovědi na často kladené otázky

Kam s vermikompostérem? Domů či ven?

Jaké teploty žížaly zvládají?

Kompostování se žížalami probíhá po celý rok. Vermikompostér můžete mít jak vevnitř, tak i venku. Důležité je vždy zajistit pro žížaly optimální teplotu kolem 20 °C a správnou vlhkost substrátu. V zimě je tedy nutné nenechávat vermikompostér venku bez izolace, aby nepromrzl, v létě ho nevystavovat přímému slunci, aby nedocházelo k výparu vody a k přehřívání. Teplota by ve vermikompostéru neměla klesnout pod 5 °C a neměla by být vyšší než 25 °C.

Co do vermikompostéru patří a co ne?

Do vermikompostéru patří především odkrojky a zbytky zeleniny a ovoce, třeba bramborové slupky, ohryzky z jablek, zelené natě apod. Nezapomínejte na čajové sáčky, žížaly se v nich často a rády rozmnožují, ale pozor na ty umělohmotné (obvykle pyramidového tvaru u dražších čajů). Vhodná je také kávová sedlina, papírové kávové filtry, zbytky vařené zeleniny, rozdrčené vaječné skořápky, papírové ubrousky, navlhčená papírová lepenka, suché pečivo, zbytky pokojových a venkovních rostlin.

Do vermikompostéru nepatří chuťově výrazné potraviny jako zázvor nebo velké množství citrusů, dále mléčné výrobky, masné výrobky, kosti, olej, sádlo a jiné tuky.

Jaké se při vermikompostování používají žížaly?

Pro vermikompostování byly vyšlechtěny tzv. kalifornské žížaly. Díky pruhovanému vzhledu se jim v angličtině říká tygří. Tento druh žížal je uzpůsobený ke konzumaci organických

zbytků. Naše české žížaly ve stejných podmínkách nepodávají tak velký výkon.

Kde seženu násadu žížal do vermikompostéru?

Koukněte do naší mapy nejen komunitních zahrad na www.komunitnizahrady.cz. V mapě hledejte násady žížal u lidí v kategorii „Vermikompostér“. V této kategorii najede ty, kteří se sami rozhodli kompostovat a do mapy se zaregistrovali, aby podpořili ostatní. Budeme rádi, když se na mapu sami přidáte, až bude váš kompostér v plném provozu.

Nezapáchá vermikompostér?

Správně probíhající proces vermikompostování nezapáchá. Pokud ano, děláte někde chybu. Na vině může být vysoká či nízká vlhkost, nesprávná teplota či nevhodný odpad, nedostatek vzduchu (nedostatečné množství děr ve víku), uhynulé žížaly ve sběrné nádobě, přílišná plíseň či hniloba organických zbytků (lokální a malé výskyty plísně je možné zahrabat). Častým důvodem bývá nahromadění většího množství organických zbytků, který žížaly nestačily zpracovat. Nahromaděné organické zbytky rovněž zvyšují vlhkost substrátu, který potom hnije a zapáchá. Doporučujeme důkladně prohlédnout celý vermikompostér a odstranit všechny kusy odpadu, které by mohly tento problém způsobovat. Případně začít znovu ve vymezeném vermikompostéru a s vybranými žížalami z vermikompostu.

Liší se způsob kompostování do začátku a později?

Ano a je velmi důležité mít to na paměti. Dejte žížalám čas na zabydlení se a rozmnožení, nezahlcujte je potravu hned ze začátku. To, že jsou žížaly zabydlené, poznáte tak, že potravu, kterou jim dáte, začnou zpracovávat rychleji a vy je tak budete moci krmit častěji.

Mám kompost pravidelně prohrabovat?

Kdepak. Zvědavci pozor, zejména při počátečním množení není vhodné kompost prohrabovat a veďte k tomu i své děti. Potravu přidávejte nahoru. Je to kvůli tomu, abyste žížaly nerušili a také jim nedělali zmatek v jejich domově – vajíčka totiž kladou do určitých míst. Kompost opatrně prohrábněte, pokud se jeví jako příliš vlhký nebo málo provzdušněný.

Jak dlouho trvá zkompostování jedné nádoby?

Budte trpěliví, trvá to tak 2–3 měsíce. To, že máte už rozběhnutý vermikompostér, poznáte především podle vytvořeného žížalího čaje.

Co mám dělat, když mám nádobu plnou?

Jakmile naplníte jednu nádobu a vypadá to, že žížaly brzy nebudou mít co k snědku, založte další patro stejně, jako na začátku kompostování. Během asi 3 týdnů by se vám měly žížaly přestěhovat, ale pro jistotu je ještě zkontrolujte. Vermikompost ze spodní nádoby můžete pak použít jako hnojivo nebo si ho usušte na později.

Co s žížalami, když jedu na dovolenou? Existuje nějaké hlídání?

Hlídání žížal zatím nikdo nenabízí, ale můžete být naprosto v klidu. Pokud jedete na dovolenou, pak se není čeho bát. Žížaly bez problémů přečkají i čtrnáctidenní hladovku. Bez potravy však vydrží nejdéle čtyři týdny.

Jak se používá a ředí žížalí čaj?

Žížalí čaj je vynikající tekuté hnojivo pro bylinky, pokojové rostliny i zahradu. Obsahuje totiž vysoké množství živin a enzymů, které pomáhají rostlinám růst a udržovat je odolné

vůči škůdcům. Žížalí čaj můžete stočit do plastové či skleněné lahve. Ideální je, když čaj zředíte vodou alespoň v poměru 1:1. Zředěným žížalím čajem zalévejte rostliny nebo jej rozprašujte na jejich listy.

Co mám dělat s vermikompostem nebo žížalím čajem, který nevyužiji?

Každý, kdo pěstuje, kompost a žížalí čaj ocení. Pokud ne najdete nikoho, kdo kompost využije při pěstování, vysypte vermikompost ke stromům, keřům, přihnojít můžete i nádoby s veřejnou zelení. Podobně můžete naložit i s žížalím čajem.

Pokud budu vermikompostovat, rozmnoží se mi doma octomilky?

Octomilky si do vermikompostéru můžete zanechat spolu s organickými zbytky (na ovoci mohou být nakladena vajíčka) nebo vám mušky do vermikompostéru vlétnou a nakladou tam vajíčka. Důležité je zamezit muškám, aby do kompostéru vnikaly. A tak vermikompostér příliš často a na dlouho neotvírejte, zkontrolujte, zda jsou nádoby na sobě dobře nasazené. Čerstvé organické zbytky zahrabávejte do již zpracovávaného materiálu. Octomilky můžete pochytyt pomocí mucholapky, návnady či vysát vysavačem.

Proč nemám ve vermikompostéru dostatek malých žížal?

Pokud máte nedostatek malých žížal, je to signál toho, že se žížaly nerozmnožují. S největší pravděpodobností se jedná o špatnou podestýlku, nevhodnou vlhkost či skladbu potravy.

Proč mám ve vermikompostéru tolik malých žížal?

I tato opačná situace může nastat. Pokud máte velké množství malých žížal, ideální je někomu udělat radost a násadu

žížal věnovat. Pokud je nebude chtít nikdo z přátel, můžete se obrátit na nás, rádi si vaše přebytky vezmeme. Kompostujete-li s kalifornskými žížalami, rozhodně je nepouštějte ven. Do volné přírody totiž nepatří.

Mám ve vermikompostéru plíseň. Co mám dělat?

Pokud se ve vermikompostéru objeví plíseň, plesnivé kousky z vermikompostéru odstraňte nebo je více zahrabte.

Můj vermikompostér je příliš vlhký. Co s tím?

Pokud je materiál ve vermikompostéru příliš vlhký, vlhkost snížíte vložením na kusy natrhaného suchého papíru. Můj vermikompostér je příliš suchý. Je to problém? Kompostér nesmí přeschnout. Pokud je materiál ve vermikompostéru příliš suchý, vlhkost zvýšíte tím, že materiál ve vermikompostéru navlhčíte např. pomocí rozprašovače nebo do vermikompostéru vložíte natrhaný navlhčený papír.

Neutečou mi žížaly?

Pokud mají žížaly potravu přímo pod nosem, pak nemají důvod utíkat. Pokud se to přece jen stane, tak překontrolujte, zda jsou na sebe kbelíky správně postavené, zacvaknuté. Pokud je vše správně sestaveno, tak žížala nemá nikde prostor pro únik.

Nacházím žížaly ve sběrné nádobě, mimo kompostér. Co je špatně?

Do sběrné nádoby by žížaly samy od sebe lézt neměly, stejně tak i mimo vermikompostér. Pokud se tak děje, znamená to, že se jim uvnitř nádoby něco nelíbí. Možná, je to přebytek potravy, proto trochu uberte. Možná nedostatečný přísun vzduchu, zkontrolujte, zda vlhkost ve vermikompostéru není

příliš vysoká, zda má vermikompostér dostatek otvorů pro přísun vzduchu, případně je přidělejte.

Jak často mám vermikompostér čistit?

Doporučujeme vyčistit spodní díl po odebrání žížalího čaje a stejně tak patro po odebrání vermikompostu. Zvýšíte tím životnost vašeho vermikompostéru.

Vermikompostování je radost!

Ted' už o začátku vermikompostování víte vše potřebné a tak je čas se do toho s chutí pustit. Bude-li vás zajímat něco, co jste se nedočetli v naší brožuře, zeptejte se nás na info@kokoza.cz. Pokud máte chuť dozvědět se ještě víc ze světa kompostování a městského pěstování, navštivte naše [webovky na www.kokoza.cz](http://www.kokoza.cz). Kromě návodů a rad na něm najdete na také nabídku workshopů, mezi kterými je i workshop na výrobu vermikompostéru.

Kokoza se profiluje jako společensky prospěšný podnik. Mezi lidmi, firmami a dalšími organizacemi propagujeme kompostování a pěstování ve městě.

Inspirujeme a motivujeme je k využívání kompostovacích technologií vhodných do města, k pěstování pro svoji spotřebu a pro radost.

Pro zviditelnění těchto témat vytváříme prostor pro spolupráci s aktivními lidmi, firmami a veřejnou správou.

Spolupracujeme s lidmi s duševním onemocněním.

Vytváříme pro ně pracovní příležitosti a podporujeme je k účasti na aktivitách, které pořádáme.

www.kokoza.cz
www.chcemevaseslupky.cz

Brožuru, díky které se vermikompostování stane hravou součástí vašeho života, jsme vytvořili v rámci projektu Bloodpad je poklad, který je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů. www.fondnno.cz a eeagrants.cz.

K O K O Z A

fond
pro NNO

NROS

nadace
partnerství

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants